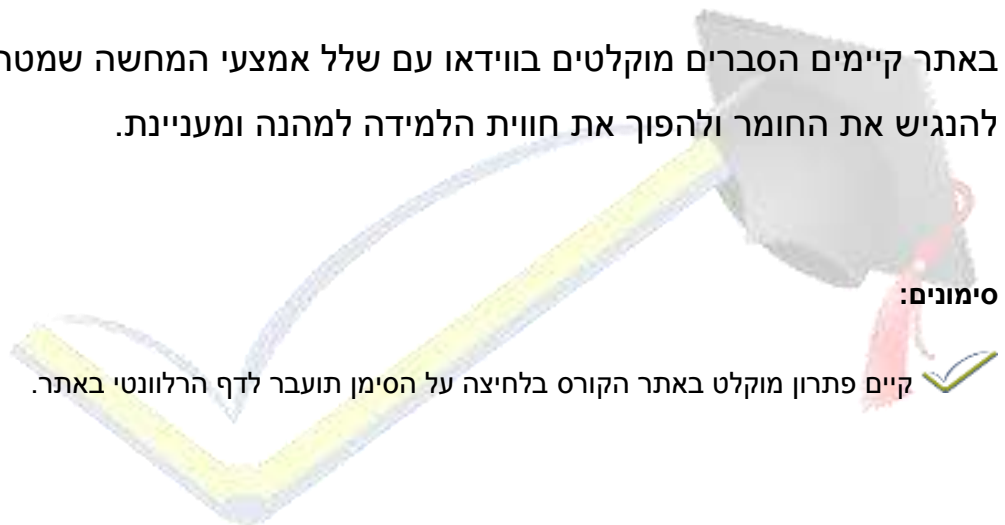

תלמידים יקרים

אנו גאים להציג בפניכם חוברת זו בנושא **לוגריתמים**, המהווה חלק קטן ממערך גדול של חומרי עזר להכנה לבגרות במתמטיקה באתר [OpenBook](#).

באתר קיימים הסברים מוקלטים בווידאו עם שלל אמצעי המחשה שמטרתם להנגיש את החומר ולהפוך את חווית הלמידה למהנה ומעניינת.

סימונים:

קיים פתרון מוקלט באתר הקורס בלחיצה על הסימן תועבר לדף הרלוונטי באתר.

מצאתם טעות? נא שלחו הודעה לכתובת המייל info@OpenBook.co.il

openbook
המרכז לקידום אקדמי

אנו מאחלים לכם הנאה בלמידה,

התעשרות בידע ובתובנות וכמובן הרבה הצלחה!

המרכז לקידום אקדמי OpenBook.

✓ הגדרת הלוגריתמים – שיטת ה"לב"

$$\log_a b = c$$

$$a^c = b$$

$$a, b > 0, a \neq 1$$

תרגילים

(1) ✓ $\log_2 x = 4$

(2) ✓ $\log_3 27 = x$

(3) ✓ $\log_x 4 = -2$

(4) ✓ $\log_x \frac{1}{81} = -\frac{4}{3}$

(5) ✓ $\log_{27}(3x - 6) = \frac{1}{3}$

(6) ✓ $\log_3(x^2 - 6x) = 3$

(7) ✓ $\log_3(\log_{27} x) = -1$

(8) ✓ $\log_x(x - \sqrt{x} - 3) = \frac{1}{2}$

פתרון

(1) $16 = x$ (2) $x = 3$ (3) $x = \frac{1}{2}$ (4) $x = 27$ (5) $3 = x$ (6) $x = -3, 9$ (7) $3 = x$ (8) $x = 9$

✓ חוקי הלוגריתמים

$$a \neq 1, a > 0, x > 0, y > 0$$

(1) לוגריתם של **מכפלת** שני מספרים לפי בסיס כלשהו שווה **לסכום** הלוגריתמים של שני המספרים לפי אותו בסיס.

$$\log_a(x \cdot y) = \log_a x + \log_a y$$

$$\log_2 x = \log_2 9 + \log_2 10$$

(2) לוגריתם של **מנת** שני מספרים לפי בסיס כלשהו שווה **להפרש** בין הלוגריתמים המונה למכנה לפי אותו בסיס.

$$\log_a\left(\frac{x}{y}\right) = \log_a x - \log_a y$$

$$\log_2 x = \log_2 9 - \log_2 10$$

(3) לוגריתם של **חזקה** לפי בסיס כלשהו שווה **למכפלת** מעריך החזקה בלוגריתם של בסיס החזקה לפי אותו בסיס.

$$\log_a x^n = n \cdot \log_a x$$

$$\log_2 x^2 = 2 \log_2 x$$

✓ כלל

אם קיים שוויון בין שני לוגריתמים בעלי אותו בסיס,

אז גם הביטויים שבתוך הלוגריתמים שווים זה לזה.

$$\log_a x = \log_a y \text{ :אם}$$

$$x = y \text{ :אז}$$

$$x > 0, y > 0$$

תרגילים

(9) ✓ $\log_5 x = \log_5 3 + \log_5 2$

(10) ✓ $\log_2 x = \log_2 4 - \log_2 2$

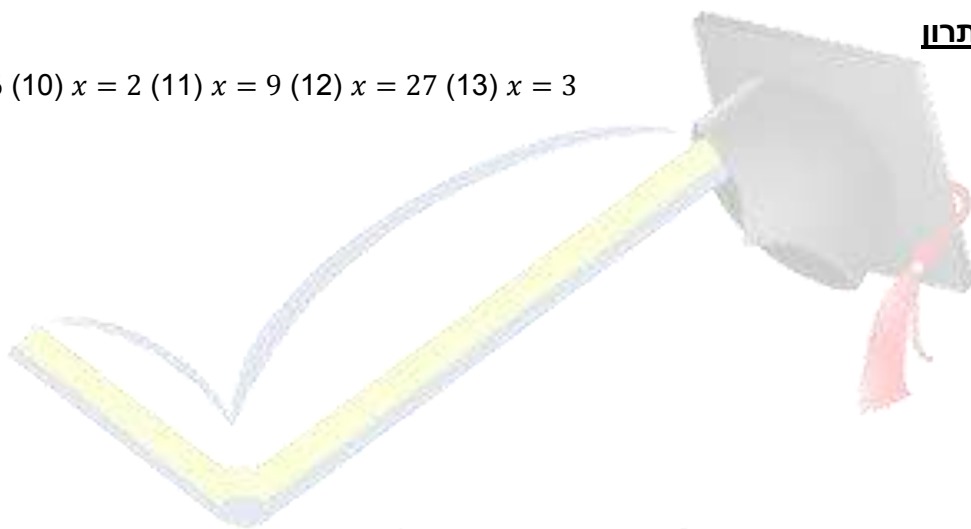
(11) ✓ $\log_4 x = 2 \log_4 3$

(12) ✓ $\log_3 x = \log_3 3 + 2$

(13) ✓ $2 \log_3 x = 1 + \log_3 12 - 2 \log_3 2$

פתרון

(9) $x = 6$ (10) $x = 2$ (11) $x = 9$ (12) $x = 27$ (13) $x = 3$

openbook
המרכז לקידום אקדמי

✓ הוצאת לוגריתמים פתרון משוואה: $a^x = b$

למדנו לפתור משוואות מעריכיות מהצורה $a^x = b$ כאשר יש בסיס משותף.

כעת נלמד לפתור משוואות מעריכיות שבהן אין ל-a ול-b בסיס משותף.

הדרך לפתרון היא הוצאת לוגריתמים משני האגפים.

פתרון המשוואה: $a^x = b$

$$\text{הוא: } x = \frac{\log b}{\log a} \text{ או } x = \frac{\ln b}{\ln a}$$

תרגילים

(14) ✓ $3^x = 8$

(15) ✓ $\left(\frac{1}{2}\right)^x = 20$

(16) ✓ $100^x = 300$

(17) ✓ $2^{x+1} + 2^x = 21$

(18) ✓ $6^{x+1} = 14$

פתרונות

(14) $x=1.8927$ (15) $x=4.3219$ (16) $x=1.2385$ (17) $x=2.807$ (18) $x=0.4728$

✓ הנוסחה: $a^{\log_a x} = x$

בנוסחה בסיס החזקה הוא a ובסיס הלוגריתם הוא a .

$$a^{\log_a x} = x$$

✓ תרגילים

(19) ✓ $2^{\log_2 5}$

(20) ✓ $3^{3+\log_3 5}$

פתרונות

(19) 5 (20) 135

✓ מעבר מבסיס לבסיס

$$\log_a b = \frac{\log_x b}{\log_x a}$$

$$a \neq 1, a > 0,$$

$$x \neq 1, x > 0,$$

$$b > 0$$

✓ תרגילים

(21) ✓ $\log_2 x + \log_4 x = 3$

(22) ✓ $\log_a x + \log_x a^2 = 3$

(23) ✓ $(\log_3 x)^2 + \log_9 x^2 = 0$

פתרונות

(21) $x=4$ (22) $x = a, a^2$ (23) $x = \frac{1}{3}$

✓ הפונקציה הלוגריתמית

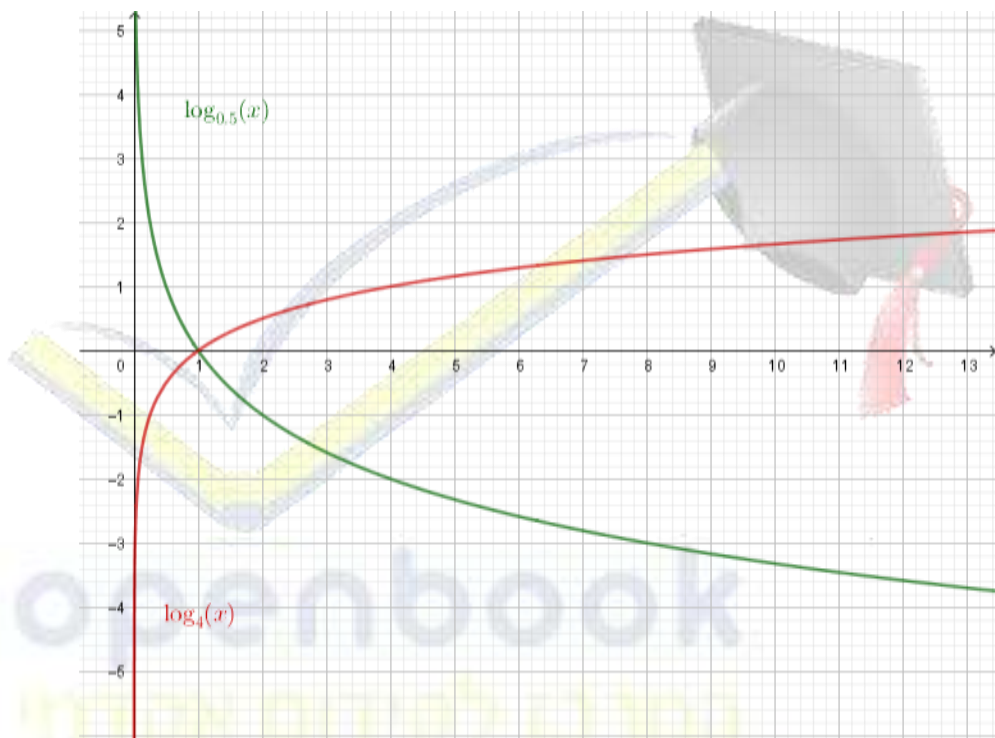
הפונקציה הלוגריתמית:

$$f(x) = \log_a x$$

מוגדרת כפונקציה ההפוכה ל- $g(x) = a^x$

כאשר $a > 0$, $a \neq 1$

הלוגריתם של המספר x לפי הבסיס a הוא המעריך של החזקה שבה צריך להעלות את הבסיס a כדי לקבל את המספר x .

הגרף עובר בנקודה $(1,0)$

הישר $x=0$ הוא אסימפטוטה אנכית

תחום ההגדרה הוא: $x > 0$

אם $a > 1$, אז הפונקציה עולה בכל התחום $x > 0$

אם $0 < a < 1$, אז הפונקציה יורדת בכל התחום $x > 0$.